

Številka: 040-17/2010/3

Datum: 9.8.2010

ZADEVA: Izvajanje Zakona o volilni in referendumski kampanji – transakcijski računi

Spoštovani,

v času priprav na lokalne volitve, ki bodo potekale 10.10.2010, se je pojavilo več vprašanj, povezanih z organiziranjem volilne kampanje, odpiranjem posebnih transakcijskih računov za volilno kampanjo in poročanjem o volilni kampanji.

Prvo vprašanje, ki se pogosto pojavlja je, ali mora lista kandidatov za volitve v občinski svet oziroma kandidat za župana odpreti poseben transakcijski račun »za volilno kampanjo«, čeprav ne namerava imeti volilne kampanje in zato ne namerava pridobiti in porabiti nobenih sredstev.

Zakon o volilni in referendumski kampanji (Ur. l. RS, št. 41/07, 103/07 - ZPoIS – D, v nadaljnjem besedilu ZVRK) v 16. členu določa, da mora **organizator** volilne kampanje najkasneje 45 dni pred dnem glasovanja na volitvah odpreti poseben transakcijski račun z oznako »za volilno kampanjo« in pri tem navesti tudi volitve, za katere organizira kampanjo. Organizatorji volilne kampanje so skladno s 3. členom ZVRK lahko sami kandidati, predlagatelji kandidatov ali list kandidatov, politične stranke in drugi organizatorji volilne kampanje. Organizatorji volilne kampanje so torej osebe, ki organizirajo volilno kampanjo. Za volilno kampanjo po drugem odstavku 1. člena štejejo vse politične oglaševalske vsebine in druge oblike politične propagande, katerih namen je vplivati na odločanje volivcev pri glasovanju na volitvah. Drugi odstavek 17. člena ZVRK pa nadalje določa, da so **kandidati** za člane predstavniških in individualno voljenih organov lokalnih skupnosti hkrati z vložitvijo kandidatur **dolžni** sporočiti podatke o organizatorju volilne kampanje volilni komisiji lokalne skupnosti. Glede na navedeno menimo, da morajo kandidati v vsakem primeru imeti organizatorja volilne kampanje, ki je dolžan skladno z ZVRK odpreti poseben transakcijski račun in ki tudi odgovarja za zakonitost (ne)izvajanja volilne kampanje po določbah ZVRK, ki se nanašajo na organizatorja. Če se odloči, da kampanje ne bo imel, bo računskemu sodišču predložil poročilo na predpisanem obrazcu v skladu s Pravilnikom o vsebini in o obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo (Uradni list RS, št. 105/07, v nadaljnjem besedilu pravilnik) in priložil izpis o prometu na posebnem transakcijskem računu, na katerem ne bo nobenih prilivov in odlivov v zvezi z volilno kampanjo.

Nadalje so se pojavila vprašanja, ali mora po ZVRK imeti vsaka lista, ki jo je predlagala teritorialna enota iste politične stranke, v vsaki posamezni lokalni skupnosti svojega organizatorja volilne kampanje. Z ZVRK, ki je nadomestil stari Zakon o volilni kampanji, v naši ureditvi res ni več skupnega organizatorja, ki so ga po stari ureditvi lahko poleg organizatorjev volilne kampanje imele liste

kandidatov in posamezni kandidati na volitvah za člane občinskega sveta ter kandidati za župana, ki so jih predlagale teritorialne organizacijske enote iste politične stranke v različnih občinah. Ne glede na to pa ni sporno, da imajo lahko vse liste iste politične stranke istega organizatorja. To po našem mnenju izhaja iz četrtega odstavka 3. člena, ki glede tega postavlja le en pogoj: vsaka lista kandidatov in posamezni kandidat na volitvah predstavnikov v predstavniških in individualnih organih lokalnih skupnosti **ima lahko samo enega organizatorja** volilne kampanje. Če imajo torej različne liste, ki so jih predlagale teritorialne organizacijske enote iste politične stranke v različnih občinah, istega organizatorja (to je po navadi politična stranka sama), je s tem zgoraj navedeni določbi zadoščeno, saj ima vsaka lista samo enega organizatorja (čeprav je ta organizator volilne kampanje več list ali kandidatov).

Zakon ne vsebuje natančnejših določb glede transakcijskih računov, vendar menimo, da ima organizator lahko samo en transakcijski račun za vse kandidatne liste oziroma kandidate, je pa takšen organizator dolžan **ločeno voditi podatke** za vsako listo oziroma kandidata ter za vsako posamično listo oziroma kandidata skladno z 19. členom ZVRK in pravilnikom **ločeno poročati** o vseh zbranih in porabljenih sredstvih za volilno kampanjo predstavniškemu organu lokalne skupnosti in računskemu sodišču. Glede na to, da ZVRK v četrtem in petem odstavku 23. člena ločeno določa »dovoljeno porabo« za volilno kampanjo volitev v predstavniški organ lokalne skupnosti in za volilno kampanjo za volitve individualno voljenega organa lokalne skupnosti pa menimo tudi, da mora organizator imeti **ločena računa za volilno kampanjo volitev za župane in občinske svetnike**. Na takšen način bo moč preverjati prilive in odlive na posamezno lokalno skupnost, preverjati ali so morebiti stroški za volilno kampanjo presegli stroške, ki jih 23. člen ZVRK dopušča potrošiti za posamezno volilno kampanjo, in odločati o morebitnem delnem povračilu stroškov za volilno kampanjo.

S spoštovanjem,

Tina Teržan
DRŽAVNA SEKRETARKA